



Hr Jüri Kõre
Fraktsiooni esimees
Tartu Linnavolikogu Isamaa ja Res
Publica Liidu fraktsioon

Teie 12.06.2014
Meie 26.06.2014 nr 1-5/13238

Vastus arupärimisele avaliku korra tagamise kohta

Lugupeetud Jüri Kõre

Tartu Linnavolikogu Isamaa ja Res Publica Liidu fraktsioon esitas 12. juunil 2014 arupärimise, milles soovis saada vastuseid järgmistele küsimustele:

- 1) kuidas mõjutab 1. juulist 2014 jõustuva korrakaitseadusega kaasnevad õiguslikud muudatused avalikku korda Tartus?
- 2) kui avaliku korra tagamine muutub keerulisemaks, kas ja kuidas plaanib linnavalitsus tegeleda uue olukorraga?

Eeltoodud küsimustele vastamiseks tuleb esmalt anda üldine ülevaade avalikust korrast korrakaitseaduse valguses.

1. juulil 2014. a jõustub korrakaitseadus. Uue seaduse jõustumisega saavad legaalseaduse definitsiooni mitmed seni seaduse tasandil sisustamata mõisted nagu avalik kord, oht, oluline oht, kõrgendatud oht jm ohu liigid, samuti defineeritakse avaliku korra eest vastutav isik, antakse avaliku koha mõiste ning üldnõuded avalikus kohas käitumisele. Korrakaitseaduse jõustumisega tunnistatakse muuhulgas kehtetuks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses säte, mille alusel oli volikogul võimalik kehtestada avaliku korra eeskiri.

Kuigi kohaliku omavalitsuse korralduse seadus seda võimaldas, ei ole Tartu linnas avaliku korra eeskirja kehtinud juba üle kümne aasta. Avaliku korra rikkumisega kaasnevaid probleeme ei ole Tartus sellele vaatamata olnud rohkem kui mujal Eestis ning politsei on menetletud avaliku korra rikkumisi karistusseadustiku § 262 alusel, sisustades avaliku korda kui seni määratlemata õigusmõistet läbi tavainimese arusaama avalikust korrast ja läbi kohtulahendite. Korrakaitseaduse jõustumisega muutub avaliku korra mõiste sisustamine lihtsamaks, mis peaks tähendama seda, et kodanikud saavad avaliku korra sisust paremini aru, samuti peaks kodanike jaoks selgust looma seaduses sätestatud üldnõuded avalikus kohas käitumisele.

Linnavalitsus on seisukohal, et korrakaitseaduse jõustumisega ei muutu avalik kord Tartu linnas halvemaks. Pigem annab uus seadus selgemad reeglid ja täpsemad meetmed avaliku korra tagamiseks ning suurendab igäühe vastutust avaliku korra tagamisel läbi selle, et paneb avaliku korra eest vastutama igäühe. Korrakaitseaduse § 15 lg 1 kohaselt on avaliku korra eest vastutav isik see, kes on põhjustanud ohukahtluse või ohu, rikub avalikku korda või on põhjustanud sellise olukorra tekkimise võimaluse, mille realiseerumisel tekib oht või ohukahtlus.

Ilmselt põhjustab kõige enam ebakindlust korrakaitseaduse regulatsioon, mis võimaldab avalikus kohas alkoholi tarbida. Avalikus kohas alkoholi tarbimise õigus ei ole aga absoluutne ja seaduse regulatsiooni süvenedes tuleb nentida, et praktikas ei teki käesoleva olukorraga võrreldes suuri ja olulisi muutusi.

Korrakaitseaduse § 55 punkt 5 sätestab, et avalikus kohas on keelatud käituda teist isikut häirival või ohtu seadval viisil, eelkõige: tarbida alkoholi või toidugruppi mittekuuluvat joovet tekitavat ainet ühissõidukipeatuses, teeliikluses osalevas avalikus kasutuses olevas ühissõidukis, koolieelse lasteasutuse, lasteaed-alkkooli, põhikooli, gümnaasiumi, kutseõppeasutuse, huvialakooli, noortelaagri, tervishoiuteenuse osutaja ning hoolekandeaduse ehitises ja territooriumil või selle osas õppe- ja kasvatustegevuse või tervishoiuteenuse osutamise ajal, samuti lastele suunatud avalikul kogunemisel. Seega on ülalnimetatud kohtades alkoholi tarbimine keelatud. Mujal avalikes kohtades on keelatud alkoholi tarbida teist isikut häirival või ohtu seadval viisil.

Korrakaitseaduse eelmainitud regulatsioon ühtib kohtulahendite pinnalt aastate jooksul välja kujunenud praktikaga, s.t ka kehtiva õiguse kohaselt ei ole kohtud pidanud põhjendatuks korrakaitseorgani sekkumist olukorras, kus alkoholi tarbimine teisi ei häiri.

Lisaks eelnevale on korrakaitseaduse § 55 punkti 5 kohaselt kohaliku omavalitsuse üksusel õigus määrata oma territooriumil kindlaks lastele suunatud või tervise edendamiseks mõeldud muud kohad, kus alkoholi tarbimine loetakse teisi isikuid häirivaks. Nimetatu on täiendav võimalus omavalitsusele, kuid hetkel ei ole linnavalitsus pidanud vajalikuks täiendavaid piirangukohti määrata. Sellekohast vajadust hinnatakse täiendavalt käesoleval sügisel, kui on olemas esmane ülevaade korrakaitseaduse rakendumisest praktikas.

1. juulil 2014 kaotab kehtivuse ka Tartu Linnavolikogu 26. märtsi 2009. a määrus nr 113 „Alkohoolse joogi tarbimine avalikus kohas“, mille kohaselt lubati 15. märtsist kuni 15. oktoobrini kasutada Toome nõlva aluse jalgtee ja Ülikooli tänava vahelist tähistatud haljasala piknikukohana, kus on lubatud vähese etanoolisisaldusega (kuni 6 (kaasa arvatud) mahuprotsenti) alkohoolse joogi tarbimine.

Kuigi linnavalitsus on seisukohal, et korrakaitseaduse jõustumisega ei muutu avaliku korra tagamine Tartu linnas keerulisemaks, on linnavalitsus siiski koostöös politseiga panustamas avaliku korra paremale tagamisele eelkõige Tartu kesklinna piirkonnas. Linnavalitsus on pidanud rea kohtumisi Politsei- ja Piirivalveameti esindajatega ja politsei on lubanud suurendada suveperioodil kesklinnas jalgpatturullide osakaalu. Samal ajal on politsei uuendamas oma videovalvesüsteemi võrgustikku, mis seisneb nii senise süsteemi tehnilise taseme parendamises kui ka uute kaamerate lisandumises. Linnavalitsus on andnud nõusoleku toetada nimetatud projekti u 30 000 euroga.

Lugupidamisega

/ allkirjastatud digitaalselt /
Valvo Semilarski
abilinnapea